

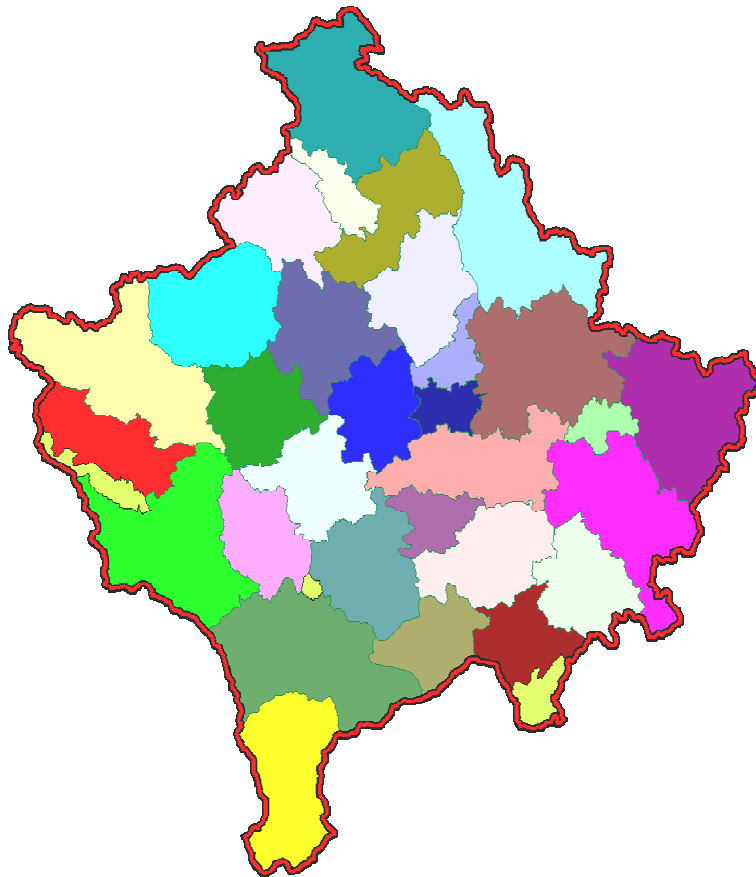

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Zyra e Kryeministrit - Ured Premijera - Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serijs 5: Socijalne Statistike

Rezultati Ankete o budžetu domaćinstava 2012

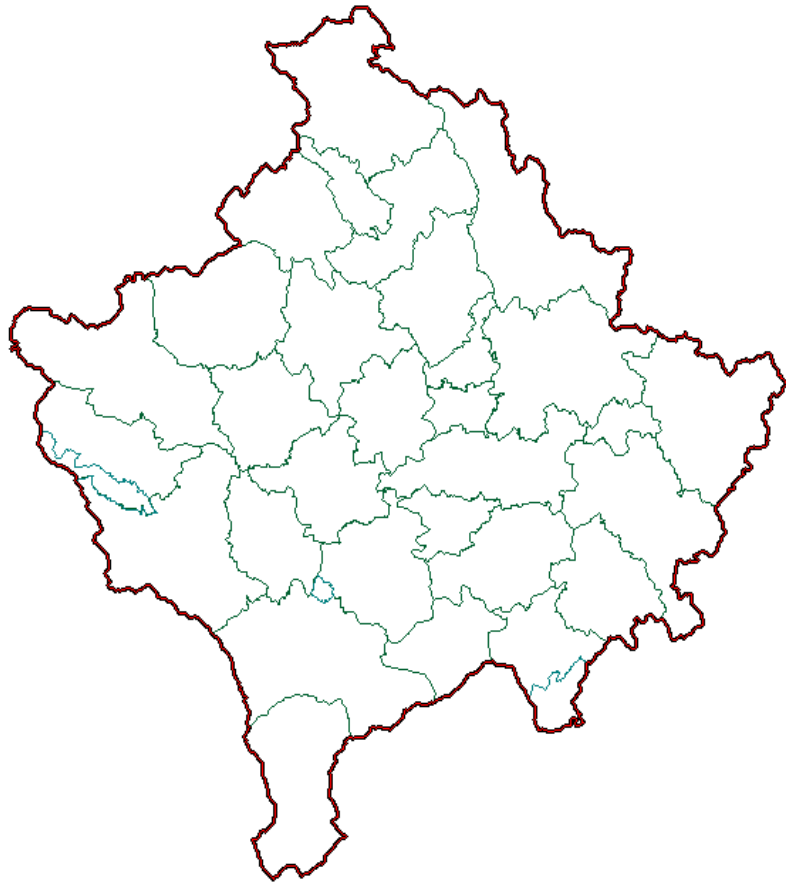

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serija 5: Socijalne Statistike

Rezultati Ankete o budžetu domaćinstava 2012

Izdavač : *Agencija Statistike Kosova* (ASK)

Datum Publikacije : Juni 2013

© Agencija Statistike Kosova

Reprodukcija je ovlašćena pošto su odobrena materijalna srestva.

Štampana od: K.G.T Priština, Kosova

Veliki deo ovih informacija je dostupan na internetu,
webstranici ASK-a <http://esk.rks-gov.net>

Predgovor

Agencija za statistiku Kosova (ASK), odnosno Departman Socijalne statistike (DSS) vrši Anketu o budžetu domaćinstava (ABD), od 2002. godine.

Svrha objavljivanja rezultata Ankete o budžetu domaćinstava 2012 jeste pružanje statističkih podataka koji se odnose na dohotke, potrošnju kao i statističke podatke za druga slična pitanja u vezi životnog standarda domaćinstava na Kosovu.

U ovoj publikaciji su prikazani rezultati u sažetoj formi za potrošnju, izdatake i prihode domaćinstava za razdoblje od 2010 do 2012.godine.

Ovom publikacijom nastojalo se da se smanji nedostatak informacija na polju životnog standarda domaćinstava na Kosovu. Verujemo da će ova publikacija služiti kao korisna referentna baza za sve korisnike statističkih podataka.

Profesionalnu podršku za razvoj ABD, su ponudile organizacije: Švedska organizacija (SIDA) i Svetska banka (SB). Zahvaljujemo ekspertima ovih organizacija za njihov doprinos. Od ostalog osoblja ASK na regionalnom nivou, zahvaljujemo radnicima u regionalnim kancelarijama koji su doprineli na prikupljanju podataka ABD.

Komentari, primedbe ili predlozi vezani za ovu publikaciju su dobrodošli i mogu se poslati na elektronsku adresu: social@rks-gov.net.

Publikaciju su pripremili:

1. Mr. sc. Bashkim BELLAQA – Direktor Departmana socijalne statistike,
2. Emina DELIU – Šef Sektora životnog standarda,
3. Besa HAQIFI – Visoki službenik Sektora životnog standarda i
4. Ahmet CAKOLLI – Službenik za dizajniranje.

Juni, 2013

Izvršni direktor ASK-a,
Isa Krasniqi

Skraćenice

ABD	Anketa o budžetu domaćinstava
ASK	Agencija za Statistiku Kosova
BDP	Bruto Domaći Proizvod
DSS	Departman socijalne statistike
EU	Evropska unija
IPC	Indeks potrošačkih cena
KIPN	Klasifikacija individualne potrošnje prema nameni
NR	Nacionalni računi
SIDA	Međunarodna agencija za razvoj i saradnju
SB	Svetska banka

Sadržaj

	Strana
U V O D	5
1 Opšta potrošnja na Kosovu 2010 - 2012	6
1.1. Trendovi potrošnje	6
1.2. Raspodela potrošnje prema grupama potrošnje	6
2 Potrošnja domaćinstava na Kosovu 2010–2012	8
2.1 Osnovna potrošnja (pet najvećih grupa)	9
2.2 Hrana i bezalkoholna pića	9
2.3 Stanovanje	10
2.4 Transport	11
2.5 Odeća i obuća	11
2.6 Alkohol i duvan	12
2.7 Nameštaj	13
2.8 Zdravstvo	13
2.9 Komunikacije	14
2.10 Rekreacija	14
2.11 Obrazovanje	15
2.12 Hoteli i restorani	15
2.13 Ostale robe i usluge	16
3 Privatni prihodi na Kosovu 2010 - 2012	17
3.1. Osnovni prihodi domaćinstava	17
3.2 Izvori individualnih prihoda	18
3.3 Dohoci prema polnoj strukturi	20
4 Životni uslovi i Priuštivost	21
4.1 Vlasništvo prema polnoj strukturi i pod hipotekom	21
4.2 Posedovanje soba i opreme/usluga	21
4.3 Priuštivost	23
5 Zaključci	26
Dodaci	27

U V O D

ABD je statističko istraživanje koje se sprovodi za dobivanje podataka o izdacima za potrošnju, sopstvenu potrošnju, prihodima domaćinstava i baznog socio-ekonomskog okruženja u kojem domaćinstva žive. Istraživanje takođe daje podatke o nekim ključnim pokazateljima za životne uslove (stambene, posedovanje dugoročne opreme u porodici, uslovima grejanja, putovanja i / ili godišnji odmori), kao i podatke o osnovnim demografskim, ekonomskim i socijalnim karakteristikama porodica.

Podaci prikupljeni putem ABD će takođe pružiti informacije o životnom standardu, veličini i sastavu ukupnih rashoda i potrošnje domaćinstava i njihovim socio-ekonomskim karakteristikama. Jedan od specifičnih ciljeva Ankete o budžetu domaćinstava je dobivanje podataka potrebnih za procenu težina (utežavanje) koja se koriste za izračunavanje indeksa potrošačkih cena. Takođe, ovo istraživanje daje podatke koji će se koristiti kao ulazni za merenje privatne potrošnje u Nacionalnim računima (NR) porodica, kao i za analizu socijalne pomoći i siromaštva na nivou zemlje u određenom vremenskom periodu.

Podaci su prikupljeni tokom godine dana na Kosovu, uključujući 2400 domaćinstva u godini i koja su birana metodom slučajnosti, te u skladu sa standardima Evropske unije (EU) i najboljom međunarodnom praksom. Nivo odziva je 82%, ako su zamenjena domaćinstva smatrana da nisu dala odgovor.

Ekonomski napredak posljednjih godina bi se definisao kao poboljšanje životnih uslova u odnosu na period neposredno nakon rata. U tim okolnostima, ABD je dobrodošla za merenje životnog standarda, za merenje Bruto Domaćeg Proizvoda (BDP), kao i dobivanje pondera potrošačkih cena.

Uzorak ABD se prostire na urbanim i ruralnim područjima na celoj teritoriji Kosova. Obrada i analiza podataka vrši se putem programa ACCESS i STATA. Upitnik je sadržavao demografske podatke o sastavu domaćinstava, uključujući i informacije o svakom članu domaćinstva, kao i prihode, potrošnju i izdatake, stambene uslove i poslovne aktivnosti i aktivnosti u poljoprivredi, pristup osnovnoj infrastrukturi i javnim uslugama, itd.

1 Opšta potrošnja na Kosovu 2010 - 2012

U ovoj publikaciji predstavljeni su makroekonomski podaci iz ABD za 2010 – 2012 godinu. U pojedinim slučajevima rezultati se razlikuju od nacionalnih računa (NR), pošto NR se popunjavaju iz drugih izvora podataka (n.pr.podaci od carine, podaci od uvoza i drugi podaci iz domaće proizvodnje) uz vršenje nekih podešavanja.

Podaci su prikupljeni prema međunarodnim standardima Klasifikacije individualne potrošnje prema nameni (KIPN). Jednim manjim uzorkom rezultate treba smatrati približnim. Bez novog sveukupnog popisa stanovništva, teško je vršiti bilo koju procenu.

1.1. Trendovi potrošnje

Prema rezultatima koji proizilaze od ABD - 2012, imamo porast od 18,9 odsto opšte potrošnje u odnosu na 2011. godinu, kao i porast od 9,23 odsto kod potrošnje domaćinstava i 13,97 odsto kod potrošnje po glavi stanovnika.

Tabela 1: Opšta potrošnja na Kosovu 2010 – 2012

2010	1,937	7,110	1,226
2011	1,928	7,010	1,210
2012	2,292	7,657	1,380

1.2. Raspodela potrošnje prema grupama potrošnje

Najveći deo budžeta domaćinstava u 2012. godini utrošen je za hranu i stanovanje, 45 odsto za hranu i 30 osto za stanovanje od ukupne potrošnje. Ostali deo zaredom utrošen je za alkohol i duvan 5 odsto, dok za transport i odeću i obuću po 4 odsto.

U 2012. godini, ishrana iz sopstvene proizvodnje u ukupnoj potrošnji čini 6 odsto. (Detaljnije je prikazano u tabeli 2).

Tabela 2: Raspodela potrošnje na Kosovu prema grupama potrošnje 2010-2012 u %

Potrošnja	2010	2011	2012
Hrana i bezalkoholna pića	35	38	45
Alkohol i duvan	4	4	5
Odeća i obuća	6	5	4
Stanovanje	33	31	30
Nameštaj	3	3	3
Zdravstvo	2	2	2
Transport	6	6	4
Komunikacije	2	2	2
Rekreacija	2	2	1
Vaspitanje	1	1	1
Hoteli i restorani	3	3	1
Ostalo	3	3	2
<i>Hrana iz domaće proizvodnje</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>6</i>

U ishrani na Kosovu dominira meso, hleb i žitarice, mleko, sir, jaja, koji sačinjavaju više od polovine konzumirane hrane (u vrednosti). Potom dolaze povrće i bezalkoholna pića.

Tabela 3: Raspodela potrošnje hrane na Kosovu 2010-2012 u %

Potrošnja	2010	2011	2012
Hleb i žita	19	21	19
Meso	18	19	20
Riba	1	1	1
Dnevni proizvodi, jaja	19	18	16
Ulje i mast/maslo	4	5	4
Voće	7	6	7
Povrće	12	11	11
Šećer i slatkiši	6	6	7
Prehrambeni proizvodi	5	5	5
Bezalkoholna pića	9	8	10
Hrana ukupno	100	100	100

2 Potrošnja domaćinstava na Kosovu 2010–2012

Poznato je da je potrošnja važan deo života stanovništva, tako da nivo potrošnje i njene razmere su bitne za socijalno zbrinjavanje, dok su bogatstvo i siromaštvo vezani za druge životne aspekte. Podaci za potrošnju uzimaju se od domaćinstava, dok prihodi se dobijaju od pojedinaca. Alkohol i duvan, odeća i obuća, rekreacija i neke druge stvari mogu se konzumirati individualno, ali većina, kao što su hrana, smeštaj i pomagala koriste se zajednički od članova domaćinstva.

Potrošnja se klasifikuje prema Standardu KIPN (Klasifikacija individualne potrošnje prema nameni) koja je usklađena sa Nacionalnim računima i Indeksom potrošačkih cena (IPC). Izuzev pojedinih ispravki, isti standardi su primenjeni niz godina, radi njene lakše uporedivosti tokom vremena.

Većina potrošnje bazira se na kupljenim robama i isplaćenim uslugama tokom referentnog perioda, a mali deo na dobra iz sopstvene proizvodnje. Referentni period je 2 sedmice za prehrambenu robu (na osnovu dnevnih beleški), 3 poslednja meseca za neprehrambenu robu i poslednjih 12 meseci za dugotrajne robe.

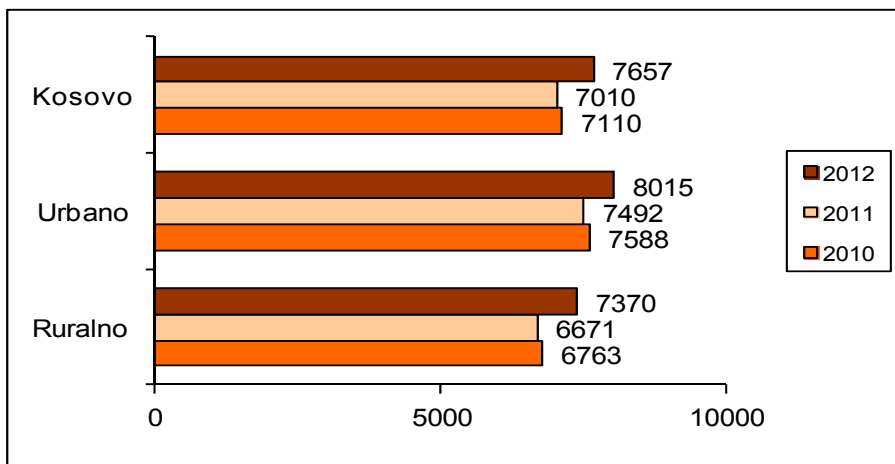
U ovom dokumentu mi ćemo se usredsrediti na nivo potrošnje za razne potrošačke grupe (hrana, odeća i obuća, stanovanje itd.) i njihovom učešću u opštoj potrošnji. Domaćinstva s višim obrazovanjem i urbana domaćinstva mogu se videti kao pokazatelji za budući razvoj potrošnje, pošto sve više i više ljudi su obrazovaniji i Kosovo se više urbanizuje.

Brojke u tekstu su zaokružene da bi pokazale da jedan uzorak istraživanja može dati samo približne vrednosti.

Potrošnja po domaćinstvu tokom 2012. na Kosovu bila je 7.657 €, odakle se primećuje da je bilo porasta od 9 odsto u poređenju sa 2011. godinom.

U domaćinstvima u gradskim kao i u seoskim naseljima beležen je porast opšte potrošnje od oko 10 odsto u seoskim i 7 odsto u gradskim naseljima.

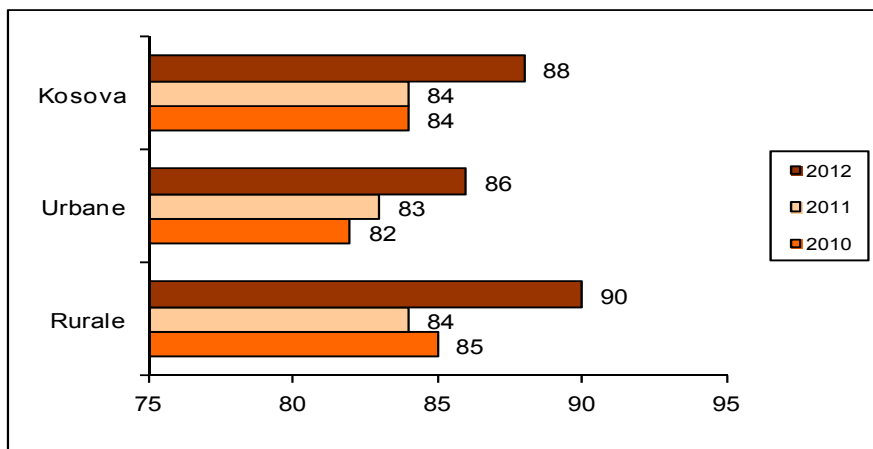
Graf. 1: Opšta godišnja potrošnja domaćinstava prema lokalitetu 2010-2012

2.1 Osnovna potrošnja (pet najvećih grupa)

Kao što se vidi iz grafikona 2 pet osnovnih kategorija najveće potrošnje (hrana, stanovanje, alkohol i duvan, transport i odeća i obuća) predstavljaju 88 odsto opšte potrošnje. Sedam ostalih grupa potrošnje dele 12 odsto potrošnje.

Graf. 2: Pet osnovnih kategorija potrošnje domaćinstava prema lokalitetu 2010-2012, %

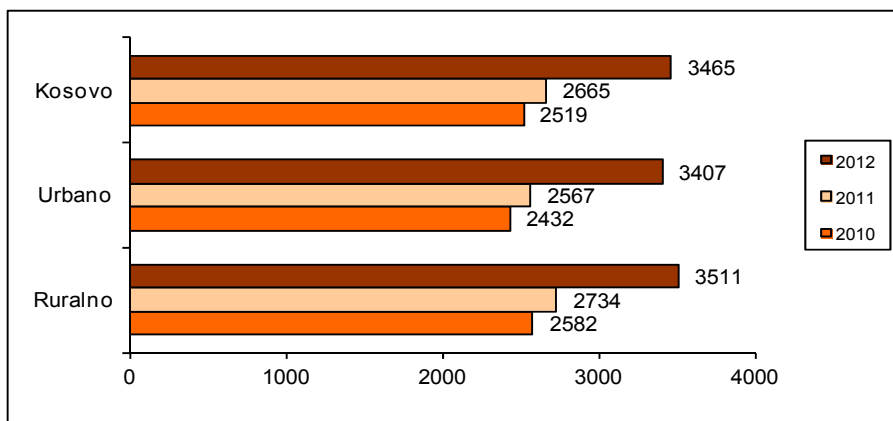

2.2 Hrana i bezalkoholna pića

Najveći deo budžeta domaćinstava ide na hranu i bezalkoholna pića i izračunato je da iznosi 3.465 € za 2012. godinu ili 45 odsto opšte potrošnje. Troškovi za hranu i bezalkoholna pića u domaćinstvima pokazuju porast od 30 odsto u odnosu na 2011. godinu.

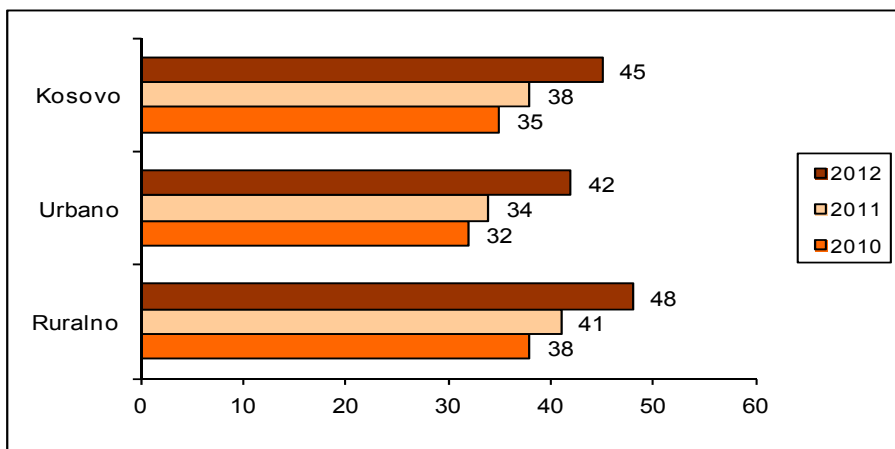
Tokom tri zadnje godine primetan je porast potrošnje hrane i bezalkoholnih pića, ali u 2012. godini je naglašeniji.

Graf. 3: Godišnja potrošnja hrane i bezalkoholnih pića u domaćinstvima prema lokalitetu 2010-2012 në €

Podaci prikazani u grafikonu 4 pokazuju da hrana i bezalkoholna pića čine glavnu komponentu potrošnje. Učešće hrane i bezalkoholnih pića na Kosovu je poraslo sa 38 odsto u 2011. godini na 45 odsto u 2012. godini. Trend rasta se ogleda u totalu a i u urbanim i ruralnim područjima.

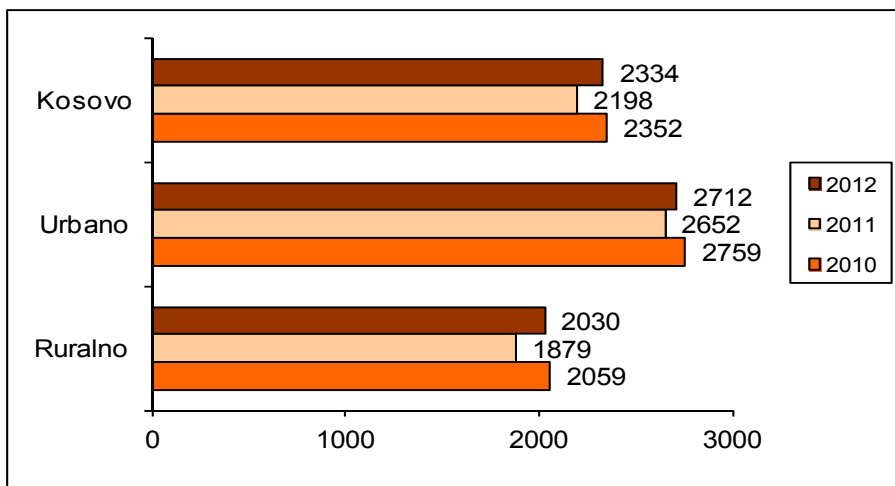
Graf. 4: Učešće hrane i bezalkoholnih pića u opštoj potrošnji prema lokalitetu 2010-2012 u %

2.3 Stanovanje

Stanovanje čini drugi značajniji deo budžeta domaćinstava sa 2.334 € ili 30 odsto budžeta domaćinstava, što predstavlja porast od 6 odsto u odnosu na 2011. godinu. Primećen je porast i prema lokalitetu, oko 2 odsto u gradskim domaćinstvima i 8 odsto u seoskim domaćinstvima u poređenju sa 2011. godinom. Najveći deo stanovanja je "procenjena kirija". Jedan mali broj domaćinstava plaća kiriju. Hrana i bezalkoholna pića i stanovanje zajedno čine tri četvrtine ili 75 odsto budžeta domaćinstava.

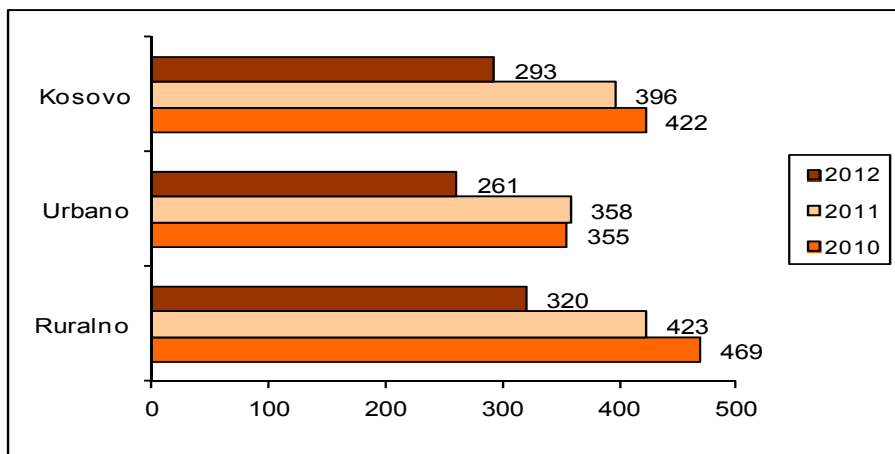
Graf. 5: Troškovi stanovanja domaćinstava prema lokalitetu 2010-2012 u €

2.4 Transport

Transport u 2012. godini u poređenju sa 2011. godinom imao je pad od 26 odsto. U gradskim područjima beležen je pad od 27 odsto i u seoskim područjima oko 24 odsto. Deo budžeta odvojen za transport u 2012.godini bio je 3 odsto za gradska i 4 odsto za seoska domaćinstva.

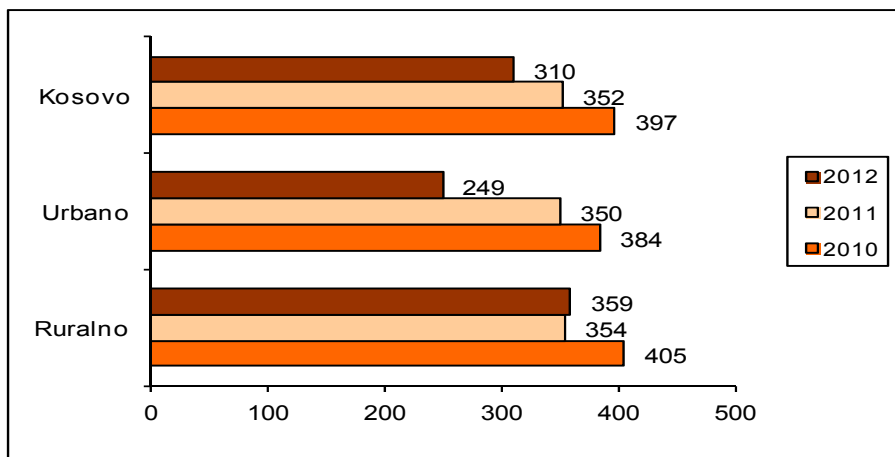
Graf. 6: Troškovi transporta domaćinstava prema lokalitetu 2010-2012 u €

2.5 Odeća i obuća

U 2012. godini jedno domaćinstvo je prosečno trošilo oko 310 € za odeću i obuću ili 4 odsto budžeta, što predstavlja pad od oko 12 odsto u poređenju sa 2011. godinom. U gradskim područjima pad je bio primetan za oko 29 odsto, dok u seoskim beležen je mali porast od 1 odsto.

Graf. 7: Troškovi za odeću i obuću domaćinstava prema lokalitetu 2010-2012 u €

2.6 Alkohol i duvan

U ukupnom budžetu domaćinstva u 2012. godini alkohol i duvan učestvuju sa oko 5 odsto, ili 353 € godišnje. Evidentan je veliki porast od 36 odsto troškova za potrošnju alkohola i duvana u poređenju sa 2011. godinom. Trend porasta je bio u totalu, a takođe u gradskim područjima (42 odsto) i seoskim područjima (31 odsto).

Graf. 8: Potrošnja alkohola i duvana domaćinstava prema lokalitetu 2010-2012, u €

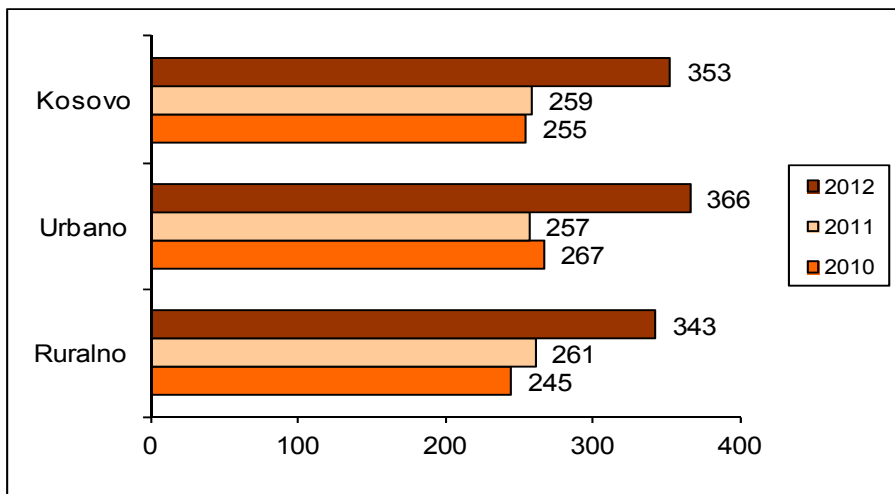

Tabela 4: Postotak pušača u stanovništvu u 2012. godini prema polu i dnevnoj potrošnji cigareta, % stanovništva 10 godina i stariji

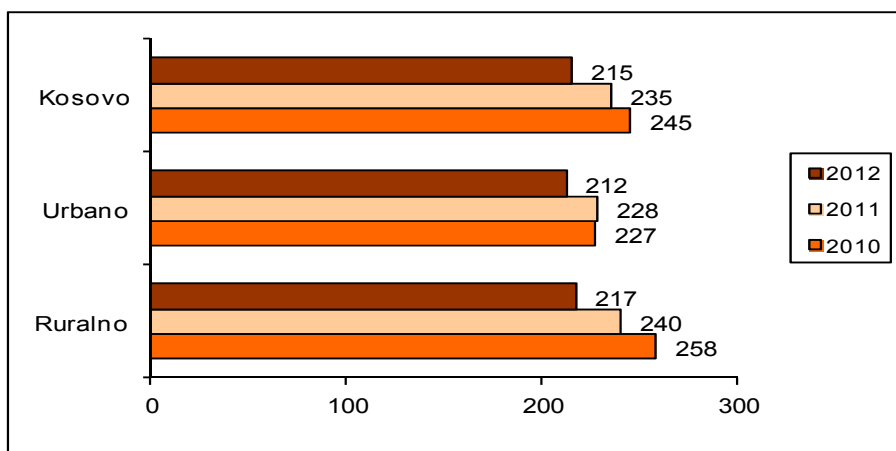
Broj cigareta	Muškarci (%)		Žene (%)		Ukupno (%)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
1 do 10	1	2	1	2	1	2
11 do 20	18	20	3	5	10	12
21+	3	3	0	0	2	2
Procenat pušača	22	25	4	7	13	16

2.7 Nameštaj

Tokom 2010, 2011 i 2012 godine bilo je konstantnog pada u troškovima za nameštaj u totalu i u seoskim područjima. U gradskim područjima u 2011. godini primećen je mali porast u odnosu na 2010. godinu, dok u 2012. godini imamo pad od 7 odsto u poređenju sa 2011. godinom.

U 2012. godini domaćinstvo je prosečno trošilo oko 215 € za odeću i obuću ili 9 odsto budžeta manje u poređenju sa 2011. godinom

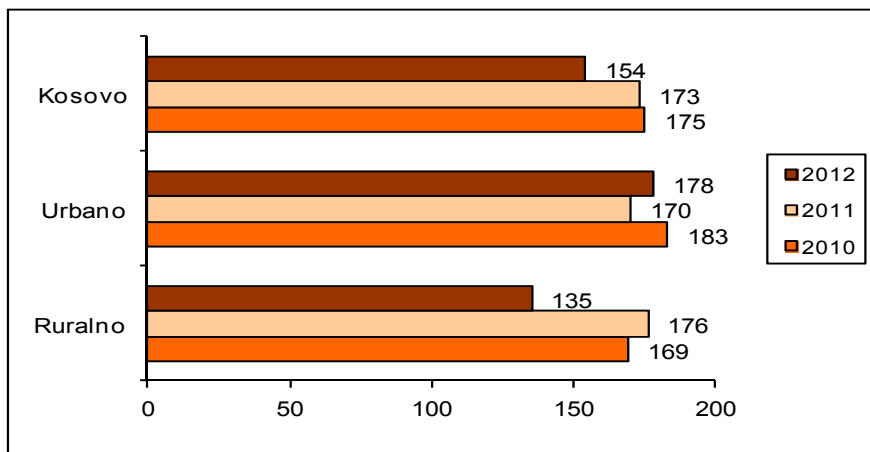
Graf. 9: Nameštaj prema lokalitetu 2010-2012 u €

2.8 Zdravstvo

Izdaci za zdravstvo prikazuju konstantan pad iz godine u godinu. U gradskim područjima u 2012. godini u poređenju sa 2011. bilo je porasta od 5 odsto. U seoskim područjima bilo je malo porasta u 2011. godini, ali u 2012. godini beležen je pad od 23 odsto.

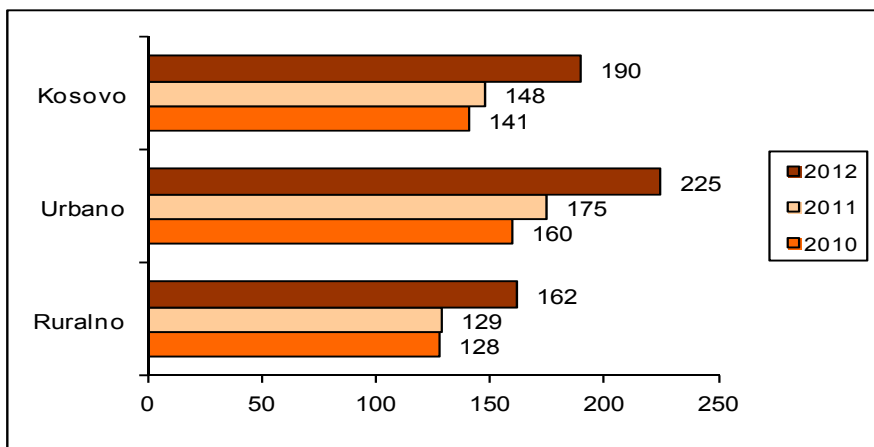
Graf. 10: Troškovi domaćinstava za zdravstvo prema lokalitetu 2010-2012, u €

2.9 Komunikacije

U 2012. godini izdaci za komunikacije su imali porast od 28 odsto u poređenju sa 2011. godinom. Trend porasta je bio u totalu, a takođe u gradskim područjima (29 odsto) i seoskim područjima (26 odsto).

Graf. 11: Troškovi domaćinstava za komunikacije prema lokalitetu 2010- 2012, u €

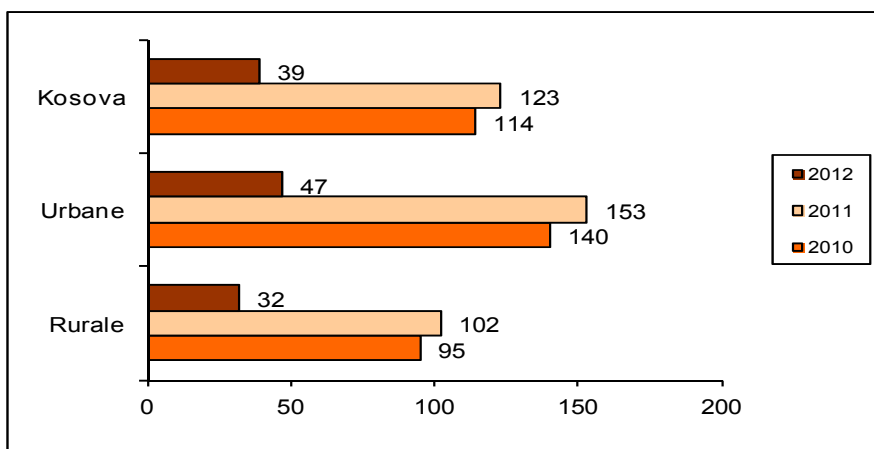

2.10 Rekreacija

Nivo troškova za rekreaciju u domaćinstvima na nivou Kosova imao je konstantan porast tokom godina 2010 – 2011 dok u 2012. godini beležen je velik pad u svim grupama.

U 2012. godini u poređenju sa 2011. godinom domaćinstva i u gradskim i seoskim područjima znatno manje su trošila za rekreaciju (po 69 odsto).

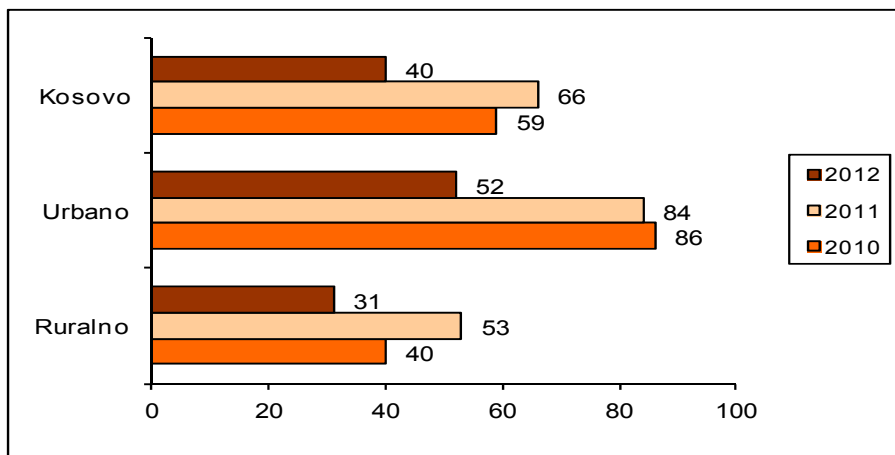
Graf. 12: Izdaci za rekreaciju prema lokalitetu 2010-2012, u €

2.11 Obrazovanje

Izdaci za obrazovanje u 2012. godini beležili su pad u svim grupama. U seoskim područjima pad je naglašeniji (42 odsto), a u gradskim područjima pad je bio 38 odsto.

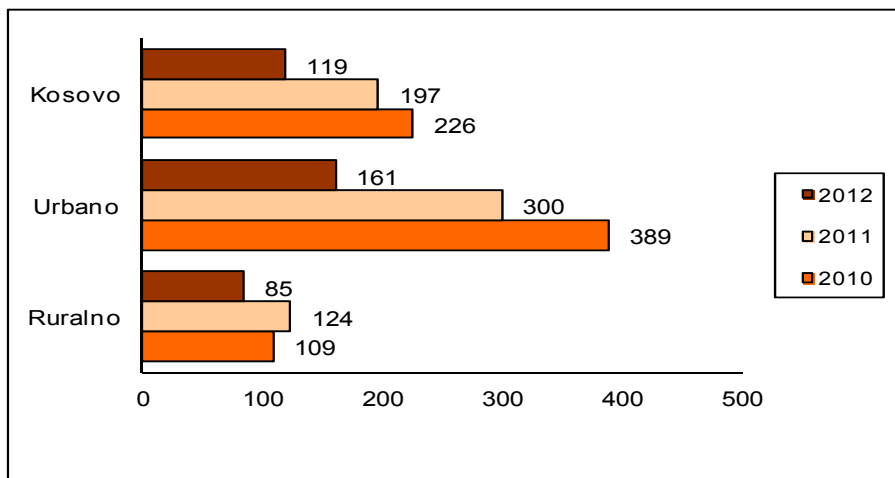
Graf. 13: Izdaci za obrazovanje domaćinstava prema lokalitetu 2010-2012, u €

2.12 Hoteli i restorani

U 2012. godini u poređenju sa 2011., troškovi za hotele i restorane su beležili pad u totalu od 40 odsto a takođe pad u gradskim područjima od 46 odsto kao i u seoskim područjima 31 odsto.

Graf. 14: Troškovi domaćinstava za hotele dhe restorane prema lokalitetu 2010-2012, u €

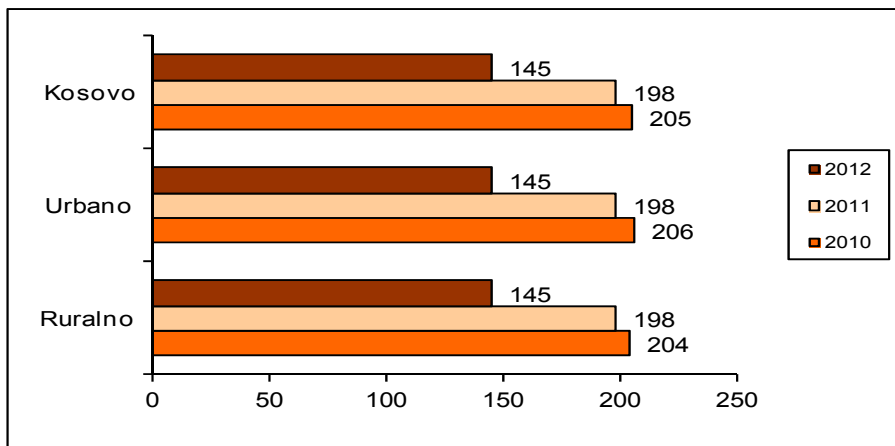

2.13 Ostale robe i usluge

Ova grupa je kombinacija troškova frizerskih roba i usluga, roba za ličnu upotrebu, troškova osiguranja i ostalih finansijskih troškova.

Domaćinstva su u 2012. godini u odnosu na 2011. imala pad ostalih troškova u svim grupama, pad od oko 27 odsto.

Graf. 15: Ostali troškovi domaćinstava prema lokalitetu 2010-2012, u €

3 Privatni prihodi na Kosovu 2010 - 2012

3.1. Osnovni prihodi domaćinstava

Plate iz javnog sektora su najznačajniji izvor prihoda na Kosovu i glavni su izvor za oko četvrtinu domaćinstava.

Drugi značajan izvor su plate iz privatnog sektora i iz biznisa. Jedno od deset domaćinstava živi od novca poslatog iz inostranstva.

Većina domaćinstava imaju mešovite izvore prihoda, stoga sadašnji prihodi daju jedan različit prikaz.

Tabela 5: Osnovni izvor prihoda domaćinstava na Kosovu, % domaćinstava

Izvor prihoda	2011	2012
Plate i uplate u javnom sektoru	25	23
Plate i nadnice iz privatnog sektora	22	23
Poljoprivreda	7	5
Dohoci od nadnica ¹	9	9
Ostale poslovne delatnosti domaćinstva	12	15
Penzije	8	8
Novac poslat iz inostranstva	9	10
Novac poslat sa Kosova	0	0
Socijalna pomoć - I Kategorija	4	4
Socijalna pomoć - II Kategorija	2	1
Ostalo ²	2	2
Ukupno u %	100	100

¹ Prihodi od privremenih aktivnosti.

² Ostalo – Izvor prihoda nije naveden u gornjim kategorijama.

3.2 Izvori individualnih prihoda

Glavni izvor prihoda su dohoci od redovnog zaposlenja koji čine polovinu ukupnih prihoda.

Drugi izvor su neto prihodi od poslovnih delatnosti koje čine 17 odsto od ukupnih prihoda. Oko 6 odsto je stečeno od privremenog rada.

Drugi značajan izvor je gotov novac poslat iz inostranstva (remitenca) od članova domaćinstva 2 odsto sa dodatkom od 8 odsto od ostalih iz inostranstva. Penzije sa Kosova čine 6 odsto i penzije iz inostranstva 3 odsto.

Plate od redovnog zaposlenja su značajniji za ženska lica nego za muškarce.

Penzije sa Kosova predstavljaju drugi značajniji izvor za žene sa 13 odsto u odnosu na samo 4 odsto za muškarce. Treći značajniji izvor za žene je novac poslat iz inostranstva sa 11 odsto u odnosu na 10 odsto za muškarce.

Tabela 6: Izvori individualnih prihoda na Kosovu, 2012, % prihoda

Izvor prihoda	Muškarci	Žene	Ukupno
Plate i uplate stečene na Kosovu, neto bez poreza	51	59	52
Plate u naturi	7	1	6
Kirija, dividenda, kamate (iz štednje u banci)	2	1	2
Beneficije za socijalno zbrinjavanje	1	3	2
Penzije sa Kosova	4	13	6
Poslat novac u gotovom sa Kosova	3	4	3
Penzije izvan Kosova-iz inostranstva	0	1	0
Neto dohoci iz sopstvenog biznisa na Kosovu	20	4	17
Poslat novac u gotovom iz inostranstva od prisutnih članova (plate, transferi itd.)	2	2	2
Poslat novac u gotovom iz inostranstva od drugih lica	8	9	8
Prihod od poljoprivrede	1	0	1
Ostalo	1	3	1
Ukupno u %	100	100	100
Ukupno u mil. €	1,206	291	1,497

Obrazovanje direktno utiče na izvore prihoda. Veći nivo obrazovanja vodi ka većim dohocima u redovnom zaposlenju. Lica sa osnovnom školom ili sa manje od osnovne škole u velikoj meri prinuđeni su da žive od pomoći iz dijaspore, penzija, nadnica i sopstvenog poslovanja.

Tabela 7: Izvori prihoda prema najvišem nivou obrazovanja, 2012 (%)

Izvor prihoda	Osnovna škola	Srednja škola	Univerzitet ili više
Plate i uplate stečene na Kosovu, neto bez poreza	21	57	77
Plate iz nadnica	12	6	2
Kirija, dividenda, kamate (iz štednje u banci)	2	2	1
Beneficije za socijalno zbrinjavanje	4	1	0
Penzije sa Kosova	17	2	2
Penzije izvan Kosova-iz inostranstva	7	2	1
Poslat novac u gotovom sa Kosova	1	0	0
Neto dohoci iz sopstvenog biznisa na Kosovu	11	21	13
Poslat novac u gotovom iz inostranstva od prisutnih članova (plate, transferi itd.)	5	1	1
Poslat novac u gotovom iz diaspore od drugih lica	17	6	3
Prihod od poljoprivrede	1	0	0
Ostalo	2	2	0
Ukupno u %	100	100	100

3.3 Dohoci prema polnoj strukturi

Žene imaju mnogo mnogo niže prihode od muškaraca, posmatrano po grupi i individualnom proseku. Objašnjenje za to mogu biti, pre, različiti obimi poslova nego nepravedne plate. Od prosečnih dohodaka od 12 mesečnog zaposlenja od 50 odsto, muškarci zarađuju 8 odsto više nego žene.

Tabela 8: Prosečni dohoci prema polu za osobe sa 12 mesečnom zaposlenošću, u €

Prihodi	Godišnja prosečna plata muškaraca sa 12-mesečnom zaposlenošću	Godišnja prosečna plata žena sa 12-mesečnom zaposlenošću	Procenat zaposlenih sa 12-mesečnom zaposlenošću
Plate za 12 mesečno zaposlenje	3,753 €	3,722 €	50%
Osobe sa osnovnim obrazovanjem	2,916 €	2,548 €	53%
Osobe sa srednjim obrazovanjem	3,532 €	3,188 €	52%
Osobe sa višim/visokim obrazovanjem	5,047 €	4,651 €	51%

4 Životni uslovi i Priuštivost

4.1 Vlasništvo prema polnoj strukturi i pod hipotekom

Tabela 9: Vlasništvo u 2012. godini prema polu, u %

Vlasnik kuće (stana)	%
Muškarac	96
Žena	4

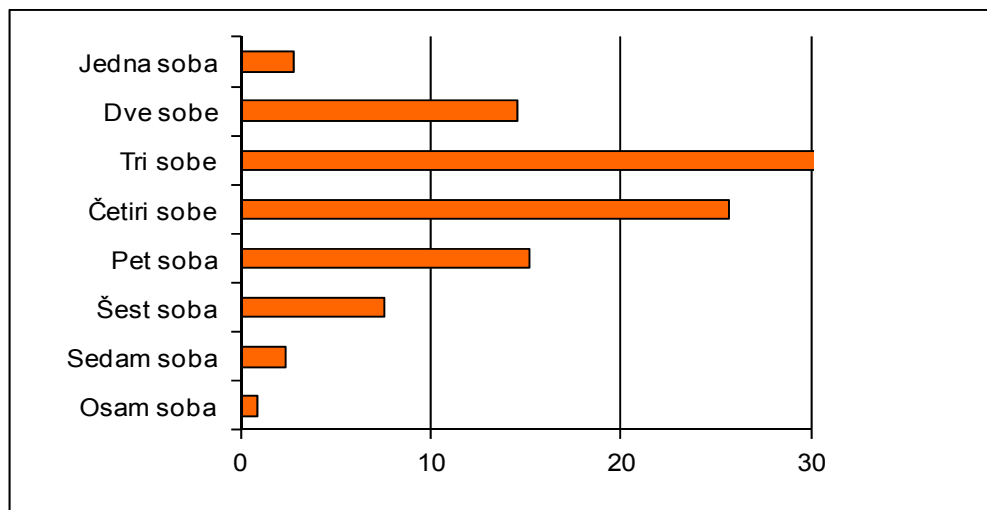
Prema podacima iz tabele 9 primećuje se tradicija da muškarac bude vlasnik kuće ili stana.

Tabela 10: Kuće/stanovi pod hipotekom u 2012. godini u %

Kuće/stanovi pod hipotekom	%
Ne pod hipotekom	97
Pod hipotekom	3

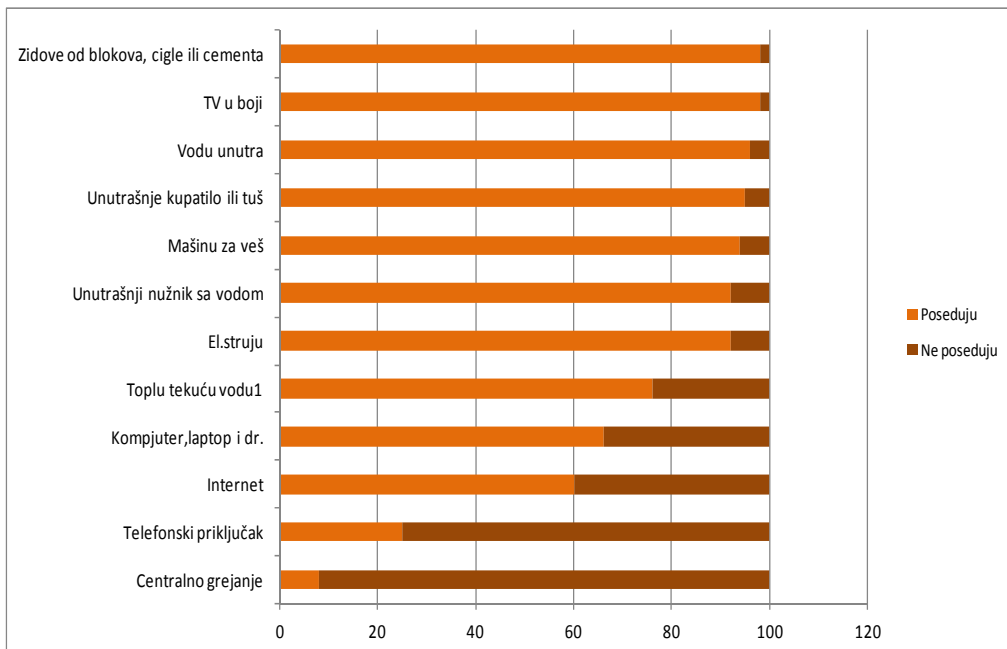
4.2 Posedovanje soba i opreme/usluga

Graf. 16: Posedovanje soba u domaćinstvu u 2012. godini , u %

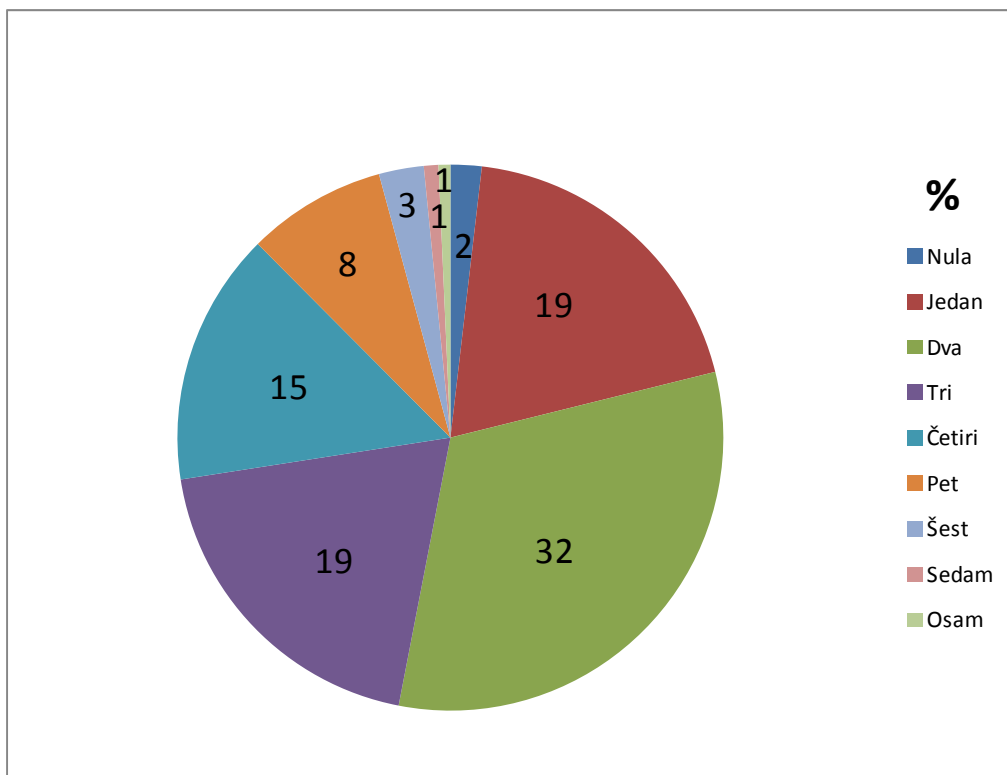
Poznato je da domaćinstva u većini slučajeva praktikuju da kuhinju koriste kao jednu od soba zbog loših uslova (standarda).

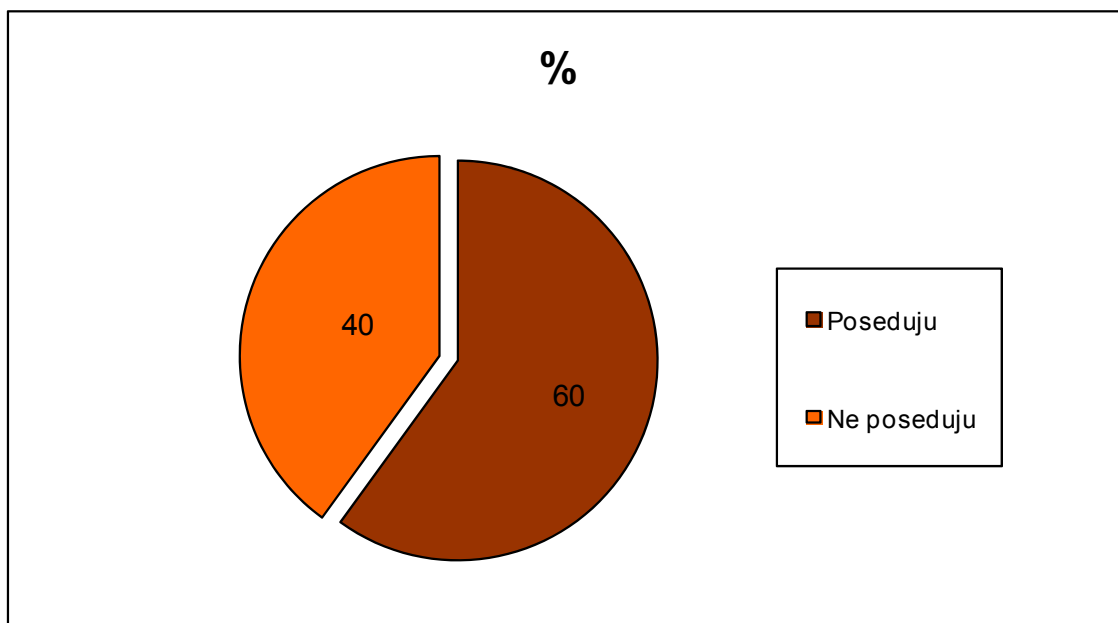
Graf. 17: Posedovanje opreme/usluga za stanovanje u domaćinstvima u 2012. godini, u %

¹ Toplu tekuću vodu iz grejača (bojlera)

Graf. 18: Posedovanje mobilnih telefona u domaćinstvima u 2012. godini, u %

Graf. 19: Posedovanje automobila u domaćinstvima u 2012. godini, u %

4.3 Priuštvost

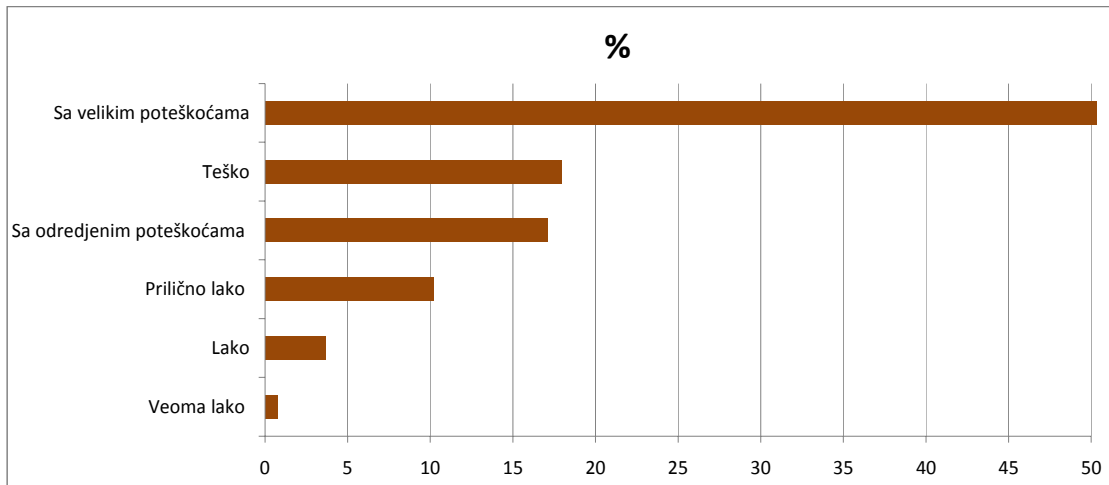
Domaćinstva često nisu u mogućnosti da na vreme izvrše uplate za npr. kiriju, kredite, poreze, račune za troškove komunalija, redovnog održavanja i dr.

Tokom 2012. godine, 48 odsto domaćinstava dva ili više puta nisu bili u mogućnosti da priušte uplate.

Tabela 11: Nepriuštvost plaćanja domaćinstva u 2012. godini, u %

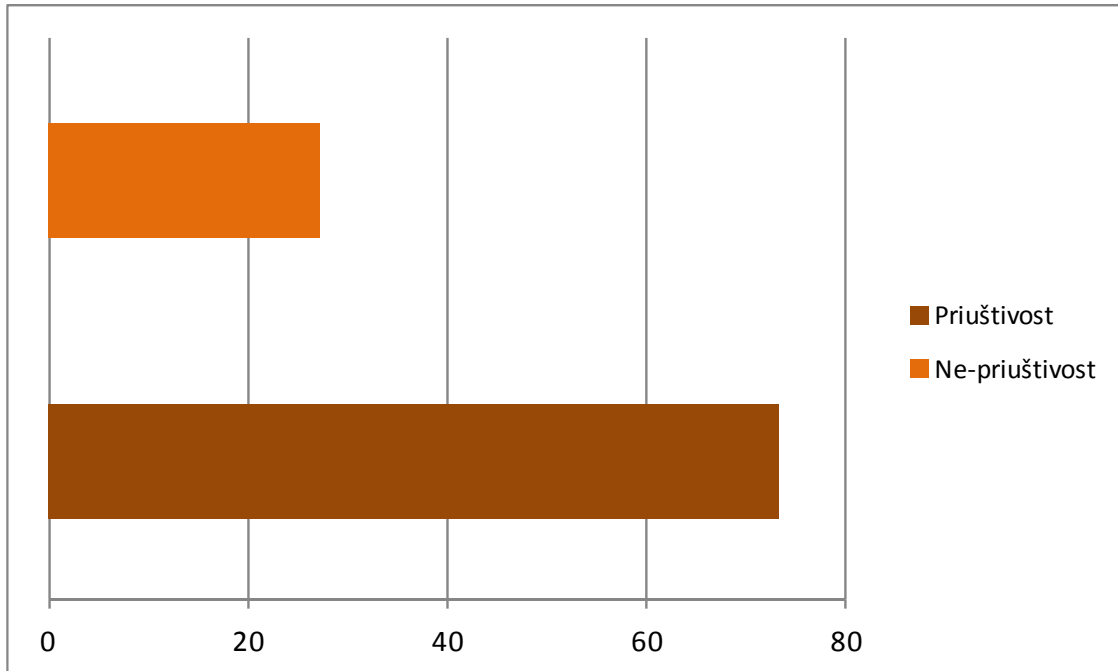
Nepriuštvost plaćanja:	%
Da, jednom	20
Da, dva ili više puta	48
Ne	32

Graf. 20: Priuštvost iznenadnog izdatka, u 2012. godini u %

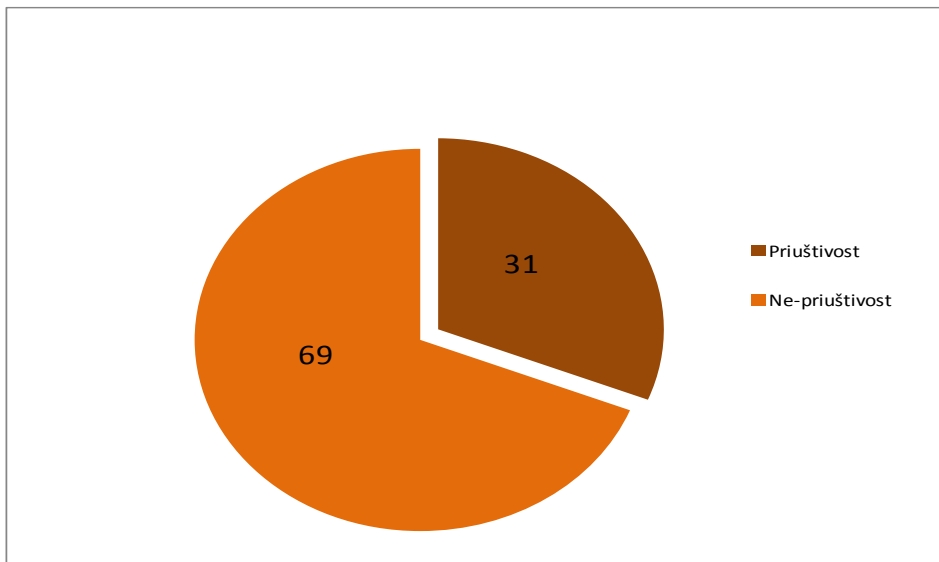

Polovina domaćinstava na Kosovu se izjasnila da tokom 2012. godine nisu bili u mogućnosti da podnesu jedan iznenadni izdatak od 500 € iz sopstvenih izvora.

Graf. 21: Priuštvost adekvatnog grijanja kuće/stana tokom zime u %

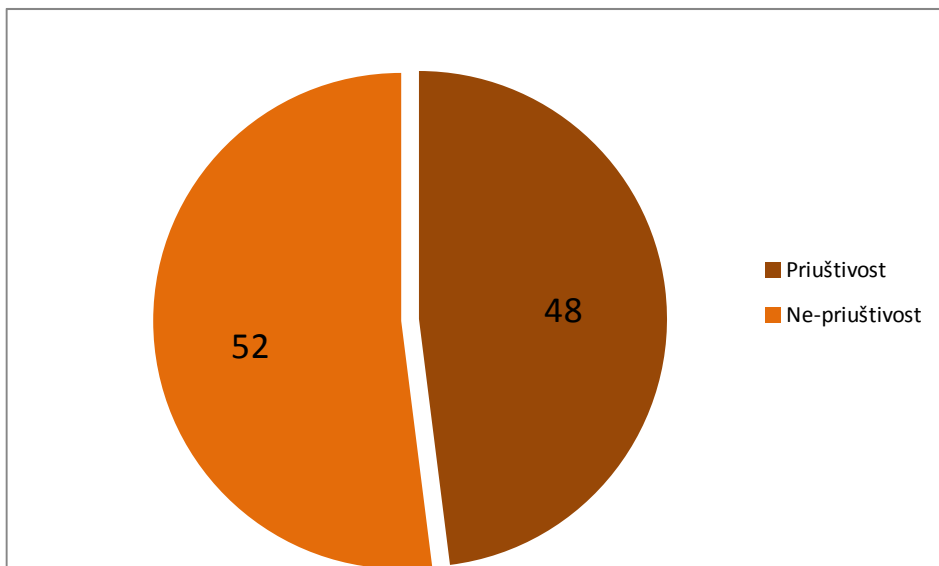

Graf. 22 Priuštivost godišnjeg jednosedmičnog odmora, u 2012. godini u %

U 2012. godini, više od dve trećine domaćinstava nisu bila u mogućnosti da priušte jednosedmični godišnji odmor.

Graf. 23: Priuštivost mesnog, pilećeg, ribljeg obroka (ili vegetarijanske hrane) svaki drugi dan

Više od polovine domaćinstava na Kosovu u 2012. godini nisu bila u mogućnosti da priušte svaki drugi dan obrok sa mesom, piletinom, ribom ili vegetarijanskom hranom.

5 Zaključci

Preko APD, ASK tačnije DSS se potrudila da popuni vakum nedostatka informacija u oblasti životnog standarda domaćinstava i Anketa o budžetu domaćinstava je dobrodošla za pružanje tih podataka. Glavni cilj ovog izveštaja je da se proceni potrošnja domaćinstava, dohodak i životni uslovi na nivou države za 2012. Ovaj izveštaj predstavlja podatke za godine 2010-2012.

Analiza ABD 2012 pokazuje da je ukupna potrošnja povećanana za 19 %, takođe povećana je potrošnja po domaćinstvu za 9 % i po glavi stanovnika oko 14 %. (Tablica 1). Domaćinstva na Kosovu su najveći deo potrošili na hranu, stanovanje, alkohol i duvan, prevoz, odeću. (Tabela 2). U raspodeli unosa hrane, u potrošnji 2012. godine dominira potrošnja mesa, hleba i žitarica, mleka, sira i jaja. (Tabela 3).

U potrošnji Kosovske porodice je važna sopstvena potrošnja od 6 %, iako je bilo pada od 1 % u odnosu na prethodne godine.

Kod urbanih domaćinstava dominira potrošnja za hranu, stanovanje, alkohol i duvan, dok u ruralnim domaćinstvima dominira potrošnja hrane, stanovanje, odeća, alkohol i duvan (Tabela A1).

Domaćinstva u kojima domaćin ima visoko obrazovanje u usporedbi s onima u kojima ima srednjoškolsko obrazovanje, osnovno obrazovanje ili manje takoreći u svim grupama izdvajaju više budžeta (Tabela A1).

Deo ovog izveštaja su glavni izvor primanja domaćinstava i dohodak. (Poglavlje 3). Prema rezultatima ABD 2012 važan izvor prihoda domaćinstava su plate iz javnog i privatnog sektora, zatim prihod od sopstvenog biznisa i prihodi sa Kosova i iz inostranstva (Tabela 5).

Kao što se vidi iz tabele 6 Izvori pojedinačnih prihoda, najveći deo prihoda čine redovno zaposlenje što predstavlja oko polovine ukupnih prihoda, dok je drugi izvor prihoda od poslovanja i od poljoprivrede. Također je važna uloga doznaka iz inostranstva i penzije.

Kod pojedinačnih prihoda primetno je da je osobama s visokom stručnom spremom glavni izvor bio redovno zaposlenje, dok su oni s osnovnom školom ili manje, bili orjentisani na penzije, na podršku izvana, nadnice i vlastiti biznis (Tabela 7).

Na osnovu podataka o životnim uslovima (Poglavlje 3) u 2012. godini domaćinstva u proseku poseduju 4 sobe u upotrebi (Graf 16) a samo 8 odsto domaćinstava poseduje sistem centralnog grejanja. Telefonski priključak poseduju četvrtina domaćinstava, priključak na internet 60 odsto i kompjuter/laptop poseduju njih 66 odsto. (Graf 17).

Oko 50 odsto domaćinstava, dva puta ili više tokom godine nisu bili u mogućnosti da izvrše na vreme uplate, a isto tako 50 odsto domaćinstava jedan iznenadni izdatak u vrednosti od 500 € iz svojih vlastitih izvora su podneli sa velikim poteškoćama.

Dodaci

Tabela A1: Godišnja potrošnja domaćinstava na Kosovu 2010-2012 prema potrošnji, lokalitetu i obrazovanju nositelja domaćinstva, € opšte potrošnje

Godina	Hrana	Alkohol i duvan	Odeća i obuća	Stano- vanje	Name- štaj	Zdrav- stvo	Trans- port	Komuni- kacije	Rekre- acija	Obrazo- vanje	Hoteli i resto- rani	Ostalo	Ukupno €
Kosovo													
2010	2 519	255	397	2 352	245	175	422	141	114	59	226	205	7 110
2011	2 665	259	352	2 198	235	173	396	148	123	66	197	198	7 010
2012	3 465	353	310	2 334	215	154	293	190	39	40	119	145	7 657
Urbano													
2010	2 432	267	384	2 759	227	183	355	160	140	86	389	206	7 588
2011	2 567	257	350	2 652	228	170	358	175	153	84	300	198	7 492
2012	3 407	366	249	2 712	212	178	261	225	47	52	161	145	8 015
Ruralno													
2010	2 582	245	405	2 059	258	169	469	128	95	40	109	204	6 763
2011	2 734	261	354	1 879	240	176	423	129	102	53	124	198	6 671
2012	3 511	343	359	2 030	217	135	320	162	32	31	85	145	7 370
Domaćin sa osnovnim obrazovanjem ili manje													
2010	2 392	242	346	2 057	221	177	347	113	71	30	91	188	6 275
2011	2 586	271	305	1 886	210	172	318	126	81	43	85	182	6 266
2012	3 320	371	295	2 085	191	140	225	150	30	24	60	115	7 005
Domaćin sa srednjim obrazovanjem													
2010	2 464	277	379	2 437	253	161	425	144	156	71	236	210	7 185
2011	2 666	266	369	2 278	246	162	409	151	131	58	193	194	7 122
2012	3 422	339	296	2 316	209	161	318	197	39	45	114	152	7 608
Domaćin sa višim/visokim obrazovanjem													
2010	2 864	224	558	3 005	302	177	600	215	209	109	564	253	9 080
2011	2 882	210	438	2 849	273	205	576	201	220	150	518	250	8 773
2012	4 013	352	399	3 101	298	171	408	283	63	70	300	208	9 666

Tabela A2: Godišnja potrošnja domaćinstava na Kosovu 2010 - 2012, prema 5 osnovnih grupa potrošnje, lokalitetu i obrazovanju domaćinstava, u % (nastavak)

Godina	Hrana	Alkohol i duvan	Odeća i obuća	Stanovanje	Nameštaj	Zdravstvo	Transport	Komunikacije	Rekreacija	Obrazovanje	Hoteli i restorani	Ostalo	5 osnovnih grupa ¹ %
Kosovo													
2010	35	4	6	33	3	2	6	2	2	1	3	3	84%
2011	38	4	5	31	3	2	6	2	2	1	3	3	84%
2012	45	5	4	30	3	2	4	2	1	1	1	2	88%
Urbano													
2010	32	4	5	36	3	2	5	2	2	1	5	3	82%
2011	34	4	5	35	3	2	5	2	2	1	4	3	83%
2012	42	4	3	34	3	2	3	3	1	1	2	2	86%
Ruralno													
2010	38	4	6	30	4	3	7	2	1	1	2	3	85%
2011	41	4	5	28	4	3	6	2	1	1	2	3	84%
2012	48	5	5	28	3	2	4	2	0	0	1	2	90%
Domaćin sa osnovnim obrazovanjem ili manje													
2010	38	4	6	33	4	3	6	2	1	0	1	3	87%
2011	41	4	5	30	3	3	5	2	2	1	1	3	85%
2012	47	5	4	30	3	2	3	2	1	0	1	2	89%
Domaćin sa srednjim obrazovanjem													
2010	34	4	5	34	4	2	6	2	2	1	3	3	83%
2011	37	4	5	32	3	2	6	2	2	1	3	3	84%
2012	45	4	4	30	3	2	4	3	1	1	1	2	87%
Domaćin sa višim/visokim obrazovanjem													
2010	32	2	6	33	3	2	7	2	2	1	6	3	81%
2011	33	2	5	32	3	2	7	2	3	2	6	3	79%
2012	41	4	4	32	3	2	4	3	1	1	3	2	85%

¹ Ovde je obuhvaćeno pet osnovnih grupa potrošnje (hrana, stanovanje, transport, odeća i obuća, alkohol i duvan).

Agencija Statistike Kosova

Kratak opis

Agencija Statistike Kosova je profesionalna institucija koja se bavi prikupljanjem, obradom i objavljivanjem službenih podataka statistika. Kao takav deluje od 1948.godine i prošao je kroz nekoliko istorijskih faza, strukturiran prema državnom uređenju tog vremena.

Dana 2. avgusta 1999, Agencija je nastavila svoj profesionalni rad (posle 9 godina prekida svih statističkih serija na štetu interesa Kosova), kao nezavisna institucija u okviru Ministarstva za državnu upravu. Od datum 12.12.2011 ove Agencije posluje u okviru Vlade Kosova. Kancelarija se finansira od Konsolidovanog budžeta Kosova, ali i od donatora za posebne projekte i tehničku profesionalnu podršku.

Agencija Statistike Kosova deluje na osnovu Zakona br.04/L-036, koji je stupio na snagu 12.12.2011. Strateški razvojni plan 2009-2013 je na srednjoročnoj implementaciji za razvoj statističkog sistema u korelaciji sa statistikama Evropske unije (EUROSTAT-a).

Agencija Statistike Kosova ima sledeću organizacionu strukturu: *Departmane za proizvodnju statistika (Departman za ekonomske statistike i nacionalnih računa, Departman za statistiku stanovništva, Departman poljoprivrede i životne sredine i Departman za socijalne statistike. **Departmani podrške**; Departman za metodologiju i informatičku tehnologiju, Departman administracije. U okviru Agencije takođe je obrazovana i Kancelarija za Popis stanovništva, domaćinstava i stanova. **Regionalne kancelarije** su u Đakovici, Gnjilanu, Mitrovici, Peći, Prizrenu, Prištini i Uroševcu.*

Broj zaposlenih i budžet još uvek su ograničeni. Zaposleni su ukupno 134 radnika, od njih 96 (71.6%) u sedištu Zavoda, dok u regionalnim kancelarijama 38 (28.4%), sa kvalifikacionom strukturom: 65,4% sa visokom stručnom spremom prema 34,6% sa srednjom stručnom spremom.

Mi imamo profesionalnu i tehničku saradnju sa svim ministarstvima Vlade Kosova, a posebno sa Ministarstvom ekonomije i finansija, Centralnom bankom Kosova, sa međunarodnim institucijama, EUROSTAT-om, Međunarodnim monetarnim fondom, Svetskom bankom, SIDA iz Švedske, DFID-om, UNFPA, UNDP, UNICEF i sa statistikama zemalja u regionu.

Agencija Statistike Kosova skoro u potpunosti pokriva teritoriju Republike Kosova, na osnovu strukture statističkih krugova, kao osnovna i jedina jedinica na nivou zemlje. Sva istraživanja sprovedena na terenu koriste uzorke koji pokrivaju ove popisne statističke krugove ali, i metodologiju skladu sa međunarodnim preporukama. Tokom prikupljanja statističkih podataka i izveštaja od izveštajnih jedinica angažuju se: stručnjaci, tehničari, administratori, građani mesnih kancelarija, terenski popisivači regionalnih kancelarija.

U 2011 smo uspešno realizovali projekat Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova, koji nije sproveden od 1981 godine. Rezultati dobijeni iz Popisa će imati značajnu ulogu u sastavljanju razvojne politike.

Misija agencije; da zadovolji potrebe korisnika sa kvalitetnim, blagovremenim i objektivnim statističkim podacima, u vremenu i prostoru, tako da korisnici imaju pouzdane osnovne redovne preglede u interesu planiranja i razvoja tokom izrade projekata na opštinskom nivou i nivou zemlje. Da podrži vladine institucije, naučne institute, i akademiju, poslovna preduzeća kao i samostalne istraživače u cilju obezbeđivanja odgovarajućih informacija donosiocima odluka i drugim korisnicima na Kosovu.

- **Adresa:** **AGENCIJA STATISTIKE KOSOVA**,
Ul. "Zenel Salihu", br. 4, 10000 Priština
- **Telefon:** +381 (0) 38 200 31 104
Izvršni direktor: +381 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +381 (0) 38 235 033
- **E-mail:** social@rks-gov.net
- **Veb-stranica:** <http://esk.rks-gov.net/>